
VM-legen fra Stjørdal

AKTUELT I FORENINGEN

STIG KRINGEN

stig.kringen@legeforeningen.no

Kommunikasjonsavdelingen

I februar og mars konkurrerer verdens beste skihoppere, kombinert- og langrennsløpere i Granåsen i Trondheim under ski-VM. Når tusenvis av toppidrettsutøvere, ledere, frivillige og publikum strømmer til anleggene i Bymarka, er nærværet av helsepersonell essensielt. Møt Jon Olav Drogset som er medisinsk sjef for arrangementet.

MEDISINSK VM-SJEF: Jon Olav Drogset i funksjonærjakke foran hoppbakken i Granåsen. VM på ski pågår i år fra 26. februar til 9. mars. Foto: Privat

Det internasjonale Skiforbundet FIS, har definert det medisinske ansvaret overfor utøverne i sin «Medical guide».

– Det er krav om at vi skal hjelpe en skadd utøver innen fire minutter, uansett hvor på arenaen hendelsen inntreffer. Derfor må vi ha helsepersonell utplassert rundt omkring i langrennsløypa og være godt bemannet i hoppbakken. Vi har det medisinske ansvaret for utøverne på arenaen, men samtidig har vi også en plikt til å følge opp ledere, frivillige i VM-organisasjonen og publikum. I tillegg har vi ansvar for Medal Plaza, som Trondheim Torg er omdøpt til under mesterskapet, forteller Jon Olav Drogset.

66-åringen fra Stjørdal er professor ved NTNU og overlege på St. Olavs Hospital. På sykehuset arbeider han ved seksjon for artroskopisk kirurgi og idrettstraumatologi på ortopedisk avdeling. Der behandler han daglig

idrettsfolk i regionen med korsbånd- og andre kneskader.

Denne erfaringen passer godt når Drogset i år har det øverste medisinske ansvaret for mesterskapet.

– Jeg har også god kjennskap til sykehuset, etter å ha arbeidet der omtrent hele livet. I forkant av VM har det vært viktig å opparbeide gode samarbeidslinjer med både sykehuset, ambulansetjenesten, akuttmottaket, skadelegevakten og den kommunale legevakten, for å være godt forberedt, sier han.

Idrettslegen forteller at de har drevet med planlegging av arrangementet i snart tre år. Dette er andre gang Trondheim arrangerer verdensmesterskapet i nordiske grener, første gang var i 1997. Drogset vet fra tidligere at publikum står for over 90 prosent av konsultasjonene under ski-VM.

Over middels sportsinteressert

Det er ingen tilfældighet at Drogset ble medisinsk sjef for ski-VM. Han har bakgrunn som landslagslege for Norges Skiforbund på 1990-tallet. Han var også lege under Lillehammer-OL 1994, der han ledet en antidopinggruppe.

– Under ski-VM 1997 i Trondheim var jeg dopingsjef. Jeg har også vært lege for a-laget til Rosenborg Ballklubb herrer i åtte år og laglege for Trondheims Ørn fotball kvinner. Under ski-NM i Trondheim 2021 hadde jeg rollen som medisinsk leder.

Den erfarne idrettslegen forteller at det er litt ulike skader i langrenn og fotball. I begge idretter er imidlertid luftveier og infeksjoner et vanlig problem for utøverne.

– Skadene er den største utfordringen, og jeg drar nytte av å være skadeortoped i arbeidet, forteller Drogset.

Stor sanitetsgruppe

Det medisinske apparatet under mesterskapet består av sju anestesileger, hvor de fleste har en bistilling ved Norsk luftambulansse. De vil få hovedansvar for livreddende førstehjelp og evakuering under VM, og har bistand fra sju anestesisykepleiere i dette arbeidet.

«Skadene er den største utfordringen, og jeg drar nytte av å være skadeortoped i arbeidet»

Til sammen er 20 frivillige leger og 31 frivillige sykepleiere i sving under mesterskapet. Seks leger er med i ledergruppa i ski-VM, Jon Olav Drogset inkludert.

– Vi har én lege som har ansvaret for langrenn, og én lege har ansvaret for hopp. En anesthesi- og luftambulansselege er leder for livreddende førstehjelp og evakuering. Min assisterende sjef er ansvarlig for de frivillige og organiserer

dem.

– Den siste legen i ledergruppa er en fastlege som har ansvaret for driften av sykestua som vi oppretter i Granåsen.

Møter i forkant

De frivillige legene under ski-VM er en travel yrkesgruppe. De har ofte flere arbeidsforhold og vakt i tillegg. I opptakten til mesterskapet har helsepersonellet hatt ukentlige møter. I tillegg har de også hatt flere befaringer i anlegget for å se på hvor de skal plassere de medisinske postene og finne evakueringsveier fra marka.

– Vi må selvsagt dekke skader og uhell som oppstår i nærheten av løypene ute i marka også. Det tar seg dårlig ut hvis 200 – 300 millioner TV-seere får med seg at det medisinske apparatet er for sent på plass, poengterer Drogset og legger til:

– En ting er at det er budsjettert med 250 000 betalende tilskuere til mesterskapet, men det er også lagt til rette for veldig mange gratistilskuere i marka. Fanger fra fengselet har hogd ut ganske mye skog for å gjøre plass til dem. De har kappet opp, kløyvd og stabla veden, sånn at de som ønsker å bo i marka har ved tilgjengelig til å fyre med.

Drogset og den medisinske ledelsen for arrangementet har hatt flere møter med FIS.

– Det er vanlig at FIS oppnevner en medisinsk rådgiver som kan rettlede arrangøren, men det har de ikke gjort denne gangen. De mener at arrangementet medisinsk sett er under kontroll.

I tillegg har det medisinske apparatet hatt ukentlige møter med beredskap, som inkluderer politi, brann og sikkerhet. Aktørene har en del felles interesser, blant annet hvordan de evakuerer folk ut av anlegget, både skadde og ikke-skadde.

Godt forberedt

– Under ski-VM i Trondheim 1997 var det 307 000 betalende tilskuere. Vi hadde i overkant av 400 konsultasjoner i løpet av de ti dagene. 50 prosent av det var skader, andre halvparten var sykdom. Vi forventer tilsvarende i år. Blir det fryktelige blanke isforhold, kan tallene på skadesiden bli vesentlig høyere. Jeg vet at det var mye blankis under ski-VM i 2011 i Holmenkollen. I tillegg var det en del ungdomsfester ute i marka der folk ikke var hensiktsmessig antrukket og skadet seg eller ble syke. Dette har vi diskutert og er forberedt på.

Utøverne har et medisinsk tilbud i Granåsen. De kan ta direkte kontakt og trenger ikke å sette seg i køen blant publikum. De fleste lagene under ski-VM har i tillegg med seg egne leger og fysioterapeuter. Den medisinske ledergruppa har såkalte Team doctors meeting med dem.

– Vi har ordnet noen hjelpekanaler for laglegene, som gjør at deres utøvere lettere får røntgen og MR hvis de trenger det, eller enkle blodprøver. Utøvere i den situasjonen er ikke særlig innstilt på å stå på venteliste i fire uker når de trenger en tjeneste, men de betaler for det selv.

Forberedelsene har også innbefattet møter med ledelsen på St. Olavs hospital, der Drogset i samarbeid med direktørene har fått grønt lys til å forhandle direkte med klinikksjefer. På denne måten slipper de å gå til topps hver gang de trenger en avklaring rundt gangen i pasientbehandlingen fra arrangementet.

– Under selve VM har vi en administrasjons plass i Granåsen der vi har en anestesilege til enhver tid. Vi har representanter fra offentlige ambulanser og for AMK-sentralen der. Når vi har et transportbehov for en pasient, melder vi inn til administrasjons plassen og så organiserer de reisen ut av anlegget. Vi har cirka åtte minutters kjøring ned til St. Olavs hospital, det er veldig fint. Ettersom veiene ned er blokkert for annen trafikk, er det veldig nyttig og effektivt.

Drogset og de andre legene i ledergruppa var i VM i Planica i 2023 og så på forholdene.

– Der hadde de 90 kilometer til nærmeste universitetssykehus i Ljubljana og det gjorde at de måtte opprette både mer kirurgiske- og behandlingsmessige tiltak på stedet enn det vi trenger å ha.

Stjørdalingen peker på at samfunnet har vært gjennom en litt traurig periode med koronavirus-pandemi, kriger og trangere økonomi de senere år. Han mener derfor at folket trenger en opptur.

– Vi håper at dette blir årtiets arrangement i Norge. Vi har egentlig nok snø allerede, og i februar og mars kan det snø mye i Trøndelag. Bymarka er et skikkelig snøhull.

Revitalisert etter skuddskade

Drogset har personlig erfaring med å bli stygt skadet og hva det gjør med kroppen. I september 2023 var han på jakt i Karasjok og ble truffet av et hagleskudd fra 20 meters hold. Hagleammunisjonen sendte ut en sverm av små kuler som traff ham fra ansiktet og ned til midt på lårene. Totalt ble han truffet av 110 haglkuler. Hvordan går det med ham nå?

– Kulene var skutt inn sammen med materiale fra fleecejakken jeg hadde på meg, så det var betennelse i kroppen i et halvt års tid. Da jeg skulle prøve å trene ble jeg kvalm i stedet for sliten, og det var ikke noe særlig, men nå går det fint. Jeg har fått operert ut en del av kulene nå. Jeg blir 67 år i april, men har tenkt å fortsette å jobbe fordi jeg stortrives i legejobben, avslutter Drogset.

Publisert: 3. mars 2025. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.25.03.12

© Tidsskrift for Den norske legeförening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 24. juni 2026.